

Menaxhimi i rasteve të terrorizmit nga sistemi i drejtësisë në vitin 2022

Embassy of Italy
Pristina

Ministry of Foreign Affairs
and International Cooperation

BIRN
BALKAN
INVESTIGATIVE
REPORTING
NETWORK | KOSOVO

Tabela e përbajtjes

Metodologjia	5
Hyrje	6
Përbledhja ekzekutive	7
Cilësia e hetimeve në rastet e terrorizmit	8
Zvarritja e proceseve gjyqësore	10
Cilësia aktgjykimeve	11
Politika ndëshkimore në aktgjykimet e shpallura gjatë vitit 2022	13
Analiza e rasteve individuale	14
Rasti 1. Alejhim Maliqi	14
Rasti 2. Aktakuza për sulme në objektet fetare ortodokse dhe të KFOR-it	16
Rasti 3. Sulmi në Kuvendin e Kosovës	19
Rasti 4. Vrasja e Policëve në afërsi të Podujevës në vitin 2004	21
Rasti 5. "Syri i Popullit"	22
Rasti 6. Leunis Frangu	26
Rasti 7. Sadri Nerjovaj	27
Rasti 8. Kujtim Daçaj	28
Rasti 9. Kreshnik Podvorica	29
Rasti 10. Nagip Lutfiu	30
Rasti 11. Fidan Demolli	31
Rasti 12. Ikballe Huduti	32
Rekomandimet	33

Autorë: Labinot Leposhtica

Hulumtues: Era Hasani, Elza Tullari dhe Laurant Berisha,

Redaktorë: Kreshnik Gashi

Lektura: Naser Sertolli

Metodologjia

Ky raport analistik është përpiluar bazuar në monitorimin e drejtpërdrejtë të mbi 20 seancave gjyqësore - gjykimeve për terrorizëm dhe analizimit të ecurisë së rasteve duke filluar nga faza e hetimit, faza e gjykimit të rasteve e deri te politika ndëshkimore në rastet e terrorizmit.

Po ashtu, ky raport analistik pasqyron edhe analizën e akteve akuzuese të prokurorisë - aktakuzave dhe aktgjykimeve të nxjerra nga gjykatat lidhur me këto aktakuza.

Për hartimin e këtij rapporti analistik janë monitoruar të gjitha rastet e terrorizmit të mbajtura në Gjykatën Themelore të Prishtinës dhe në Gjykatën e Apelit, pasi që këto raste janë kompetencë e Departamentit Special pranë kësaj Gjykatë që nga viti 2019 (me përjashtim të dy rasteve, të cilat janë monitoruar në Departamentin e Krimeve të Rënda).

Po ashtu, natyra e rasteve të përgjedhura për t'u monitoruar dhe analizuar për qëllim të hartimit të këtij rapporti analistik varion nga pjesëmarrja në luftërat e Sirisë dhe Irakut, nxitja për kryerjen e sulmeve terroriste, përgatitja e sulmeve terroriste brenda territorit të Republikës së Kosovës, sulmi në Kuvendin e Kosovës e deri te vrasja e policëve të misionit ndërkombëtar të Kombeve të Bashkuara në Kosovë - UNMIK në vitin 2004

Hyrja

Dukuria e terrorizmit vazhdon të paraqesë një nga kërcënimet kryesore ndaj sigurisë globale, që kërcënon të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, kushtetutshmërinë dhe ligjshmërinë dhe rendin publik.

Ndaj rrezikut të terrorizmit nuk është imune as Republika e Kosovës, sidomos që nga koha e shpërthimit e luftës në Siri dhe Irak nga viti 2013 e këtej, kur qindra qytetarë të shtetit tonë u bënë pjesë e kësaj lufte, duke luftuar kryesisht në radhët e organizatave terroriste ISIS dhe Al-Nusra, por pati edhe tentativa për përgatitje të sulmeve terroriste brenda territorit të Republikës së Kosovës.

Mbi 400 kosovarë u përfshinë në një mënyrë apo tjetër në luftën në Siri dhe Irak, ndërsa dhjetëra të tjerë u vranë, apo vazhdojnë të janë në burgje në zonat e luftës. Në vitin 2019 Kosova riatdhesoi 32 gra dhe 74 fëmijë. Proces i ngjashëm u zhvillua edhe në vitin 2021.

Përballë këtij rreziku, Republika e Kosovës nga viti 2009 nxori Strategjinë e parë Kundër Terrorizmit. Përmes dokumenteve strategjike Kosova ka adresuar rrezikun nga dukuria e terrorizmit dhe ekstremizmit të dhunshëm teksa ka themeluar mekanizmat e nevojshëm gjithëpërfshirës dhe multidisiplinarë për parandalimin dhe luftimin e terrorizmit dhe programet e nevojshme për risocializim dhe riintegrin të personave të përfshirë në këto dukuri.

Sistemi i drejtësisë në Republikën e Kosovës nga viti 2019 u pasurua me themelin e dy departamenteve të specializuara: Departamenti për Terrorizëm në Prokurorinë Speciale, dhe Departamenti Special në kuadër të Gjykatës Themelore të Prishtinës, mekanizma këta që kanë për detyrë edhe hetimin dhe gjykimin e rasteve të terrorizmit.

Po ashtu, në mars të vitit 2015, Kuvendi i Kosovës miratoi Ligjin nr. 05/L -002 për ndalimin e bashkimit në konflikte të armatosura jashtë territorit të vendit¹, me qëllim të mbrojtjes së interesit shtetëror dhe sigurisë kombëtare. Ky Ligj përcakton veprën penale të bashkimit apo pjesëmarrjes në ushtrinë ose policinë e huaj, në formacionet e jashtme paraushtarake ose parapolicore, në organizimet grupore apo individualisht, në çfarëdo forme të konflikteve të armatosura jashtë territorit të Republikës së Kosovës.

Raporti analistik në vijim do të pasqyrojë performancën e sistemit të drejtësisë në trajtimin e rasteve të terrorizmit gjatë vitit 2022, duke filluar nga fazat e para të hetimit, cilësisë së hetimit e deri te faza e gjykimit, cilësia e gjykimeve, efikasitetit dhe efektivitetit të gjykatave tona për t'u dhënë përgjigje këtyre rasteve me rrezikshmëri të lartë shoqërore.

¹ Ligji për ndalimin e bashkimit në konflikte të armatosura jashtë territorit të vendit, i qasshëm në linkun <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=10763>

Përbledhja ekzekutive

Dukuria e ekstremizmit të dhunshëm dhe terrorizmit ndonëse një dukuri globale nga e cila nuk është imune asnjë vend, Kosovën dhe në veçanti sistemin e drejtësisë në vend e gjeti të pasfiduar nga kjo formë e kriminalitetit që përbën rrezik të shumëfishtë për shoqërinë, të mirat dhe vlerat demokratike të vendit.

I gjendur para një situate të tillë dhe një rreziku serioz, sistemi i drejtësisë dhe organet e sigurisë reaguan shpejt duke identifikuar, arrestuar, hetuar e gjykuar kryesit e veprave të kësaj natyre pavarësisht motivit apo formës së ekstremizmit të dhunshëm dhe terrorizmit.

Themelimi i mekanizmave specialë, nxjerra e ligjit të ri dhe aksionet e Policisë dhe prokurorisë, në veçanti nga viti 2014 e këtej, dhanë rezultatet e tyre duke ndaluar vrullin e qytetarëve të Kosovës që i kishin mësyrë radhët e organizatave terroriste në Siri dhe Irak në konfliktin që po zhvillohej atje.

Pjesëmarrësit në luftërat e Sirisë dhe Irakut, por edhe ata që tentuan të përgatisin sulme terroriste brenda vendit, u identifikuani, hetuan e gjykuani ndërsa raste të kësaj natyre ka ende në Departamentin Special pranë Gjykatës Themelore të Prishtinës.

Po ashtu, jo të gjitha aktet akuzuese të Prokurorisë Speciale, apo të pararendëses së saj, u dedikohen ekstremizmit të dhunshëm dhe terrorizmit që buron nga motivet fetare, teksa kishim edhe veprime terroriste të motivuara politikisht apo përmotivuar të tjera.

Rastet e terrorizmit me motive nacionaliste apo politike janë prej rasteve më sfiduese dhe komplekse për sistemin e drejtësisë në vend, të cilave duket se mekanizmat e drejtësisë nuk kanë arritur t'u jepin përgjigjen e duhur.

Në vijim janë të paraqitura gjetjet kryesore të këtij reporti analistik rreth trajtimit të rasteve të terrorizmit në gjykatat e Kosovës.

Cilësia e hetimeve në rastet e terrorizmit

Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës, me seli në Prishtinë, ka kompetencë të veprojë pranë gjykatave themelore dhe pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë - Departamenti Special, për veprat penale që ka kompetencë sipas Ligjit nr.03/L-052 për Prokurorinë Speciale të Republikës së Kosovës dhe juridikzioni i kësaj Prokurorie shtrihet në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

Nga viti 2019 kjo Prokurori është e ndarë në 4 departamente – njëri ndër ta përgjegjës për rastet e terrorizmit.

Të gjitha rastet e analizuara për qëllim të këtij rapporti janë hetuar nga prokurorët e Prokurorisë Speciale të Kosovës (tutje PSRK), me përfashtim të një rasti (rasti 4), që është hetuar nga prokurorët e misionit të BE-së në Kosovë - EULEX.

Të dhënrat e analizuara për hartimin e këtij rapporti evidentojnë se organi i specializuar i akuzës ka pasur probleme të mëdha në hetimin e këtyre rasteve për të siguruar prova dhe fakte për të bindur gjykatën për të shpallur aktgjykime dënuese, përfashto rastet kur është pranuar fajësia.

Për më tepër, evidentohet një problematikë e theksuar në cilësinë e provave të ofruara, ku nga momenti i zhvillimit të hetimit dhe ngritjes së aktakuzës e deri në shqyrtim gjyqësor prokurorët tërhiqen nga provat që ata vetë apo kolegët e tyre i kanë propozuar, duke rezultuar kështu me aktgjykime liruese.

Rasti 5 – “Syri i Popullit”, si njëri nga rastet me jehonën më të madhe në vend, rezulton një dështim pothuajse i plotë për organin e akuzës që rastin e nisi me akuzën e kryerjes së veprave terroriste dhe ekzistimin e një grupei kriminal të strukturuar dhe mirëorganizuar – teksa në fund – të gjitha këto pretendime u hodhën poshtë nga Gjykata e Apelit, duke mbetur vetëm pika e akuzës përvrasjen e mbetur në tentativë².

Rasti tjeter, rasti 3 – Sulmi në Kuvendin e Kosovës, konsiderohet si njëri nga rastet më komplekse në Kosovën e pasluftës, pasi që bëhet fjalë për sulm me raketa hedhës kundër Kuvendit të Republikës së Kosovës. Për këtë rast u hetuan e u akuzuan 5 aktivistë të partisë Lëvizja Vetëvendosje, duke marrë kështu edhe ngjyrim politik. Ky rast rezulton të jetë sfidë e vërtetë.

Nga vera e vitit 2016, kur ka ndodhur ky rast dhe kanë filluar hetimet, e deri në dhjetor të po atij viti, tek në qershor të vitit 2022 prokurorja Fikrije Fejzullahu hoqi dorë nga administrimi i video-incizimeve, të cilat kanë qenë të propozuara më parë që nga fillimi i rastit dhe të cilat madje ishin dërguar përekzaminim dhe në FBI.

² Shiko rastin 3 te pjesa e analizës individuale të rasteve.

Po ashtu, po në këtë rast, tek në korrik të vitit 2022, Gjykata e shpalli të papranueshëm si provë procesverbalin e identifikimit për njërin nga dëshmitarët e rastit me arsyetimin se ishte nxjerrë në kundërshtim me rregullat e Kodit të Procedurës Penale³.

Më tej, rasti 6 – **Leunis Frangu**, është njëri nga rastet që ilustron dështimin e sistemit të drejtësisë në Kosovë për t'i dhënë zgjidhje një rasti në kohë të arsyeshme e po ashtu pasqyron mungesën e profesionalizimit të organit të akuzës.

Pas gati 7 viteve nga ngritja e aktakuzës, katër gjykimeve në shkallë të parë dhe katër gjykimeve në shkallë të dytë, Gjykata e Apelit e lroi të akuzuarin me arsyetimin e prova mbi të cilën ishte mbështetur shpallja fajtor e tij ishte nxjerrë në kundërshtim me Kodin e Procedurës Penale⁴.

Rasti tjetër që evidenton dështimin e organit të akuzës për hetimin cilësor të kësaj dukurie është edhe rasti 2 – Sulmet e planifikuara në objektet fetare ortodokse dhe KFOR-in.

Nga 6 të akuzuarit e këtij rasti dy janë dënuar. Njëri është dënuar për një pikë të akuzës ndërsa për pikën tjetër është liruar ndërsa të akuzuarit e tjerë janë liruar në mungesë të provave se kanë kryer veprat për të cilat akuzoheshin⁵.

Më tej, një nga aktakuzat më të reja për rastet e terrorizmit, ajo e ngritur në rastin 12 ndaj Ikballe Hudutit, për shtytje për kryerjen e veprave terroriste, ka dështuar në plotëni të bindë gjykatën se veprimet e të akuzuarës përbëjnë vepër penale dhe kjo është vërtetuar edhe nga Gjykata e Apelit.⁶

Rastet e tillë evidençojnë lehtësinë me të cilën Prokuroria Speciale e Kosovës në raste shumë të bujshme, publike dhe mediatike, arrin të përpilojë dhe ngrejë aktakuza të cilat pastaj nuk e bindin gjykatën dhe në raste të caktuara vetë prokurorët tërhiqen nga provat e rastit. Akoma më shqetësuese janë rastet në të cilat për shkak të gabimeve procedurale në sigurimin e provave gjykata shpall aktgjykime liruese.

³ Shih rastin 3 te pjesa e analizës së rasteve individuale për detaje.

⁴ Shiko rastin 6 te pjesa e analizës individuale të rasteve.

⁵ Shih rastin 2 te pjesa e analizës së rasteve individuale për detaje.

⁶ Shih rastin 12 te pjesa e analizës së rasteve individuale për detaje

Zvarritja e proceseve gjyqësore

Gjykimi i drejtë dhe në kohë të arsyeshme është një nga obligimet e gjykatës që buron nga Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut e që është e mishëruar në Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe përbën njërin nga parimet e Kodit të Procedurës Penale.

Në rastet e monitoruara dhe të analizuara për qëllim të këtij raporti rezulton se kjo e drejtë nuk është respektuar, përjashto rastet kur është pranuar fajësia, ndërsa rastet e tjera karakterizohen nga zvarritje të skajshme që kushtëzohen qoftë nga cilësia e aktgjykimeve që prishen nga gjykatat e rangut më të lartë apo nga mungesa e menaxhimit të duhur të rrjedhës së procedurës, duke shtyrë seanca të shumta në mënyrë të njëpasnjëshme.

Neni 314 i Kodit të Procedurës Penale që përcakton afatin për përfundimin e shqyrtimit gjyqësor përcakton:

1.2. nëse shqyrtimit gjyqësor mbahet para trupit gjykues, shqyrtimi gjyqësor duhet të përfundohet brenda njëqindenjëzet (120) ditësh, përveç nëse trupi gjykues nxjerr aktvendim të arsyetur për vazhdimin e kohës për shqyrtim gjyqësor për shkak të ndonjërs prej arsyeve nga paragrafi 2.i këtij nenit.

Ky nen i Kodit të Procedurës përcakton se afati i shqyrtimit mund të shtyhet për shkak të numrit të madh të dëshmitarëve, dëshmive të gjata, numrit të madh të provave apo siguria e shqyrtimit gjyqësor e kërkon.

Në të gjitha këto raste afati i shqyrtimit mund të zgjatet për 30 ditë me secilin aktvendim.

Disa nga rastet e monitoruara të parashtuara në vijim evidentojnë një shpërputhje të plotë me afatin e vendosur nga Kodi i Procedurës Penale.

Rasti 4 - Vrasja e policëve, evidenton se gjykimit nuk i duket fundi që nga korriku i vitit 2017, kur ishte ngritur aktakuza për këtë rast, ndërsa ngjarja për të cilën akuzohen të akuzuarit daton nga viti 2004. Për më tepër, në këtë rast që nga ngritja e aktakuzës nuk ka një vendim gjyqësor as në shkallë të parë, ndërsa të akuzuarit mbahen në paraburgim.

Më tej, rasti 3 - Sulmi në Kuvendin e Kosovës, aktakuza është ngritur në dhjetor të vitit 2016, teksa po i afrohemë fundit të vitit 2022 dhe nuk ka një vendim përfundimtar lidhur me rastin. Për më tepër, aktgjykimi në shkallë të parë lidhur me këtë rast ishte shpallur më 17 nëntor 2017, ndërsa Gjykata e Apelit e ktheu çështjen në rigjykim në shkurt të vitit 2018 dhe u deshën plot dy vite që Gjykata Themelore e Prishtinës të caktojë fillimin e shqyrtimit gjyqësor në rigjykim.⁷

⁷ Shih rastin 3 te pjesa e analizës së rasteve individuale për detaje.

Rasti 5 – “Syri i Popullit”, evidenton një papërgjegjshmëri të sistemit të drejtësisë për ta përbushur përcaktimin e nenit 314 të Kodit të Procedurës.

Aktakuza në këtë rast është ngritur në fund të shkurtit të vitit 2018. Aktgjykimi është shpallur më 21 janar 2020, ndërsa më 21 korrik 2021 Gjykata e Apelit e kthen çështjen në rigjykim.

Pas kthimit të çështjes në rigjykim, nga data 15 mars 2022 deri më 11 nëntor 2022, për arsyet e ndryshme janë shtyrë 6 seanca gjyqësore.

Rasti 6 – Leunis Frangu, është rasti më emblematik i zvarritjes së një rasti nga gjykatat e Kosovës, duke mos u kufizuar vetëm në rastet e terrorizmit. Në këtë rast plot 4 herë është nxjerrë aktgjykim nga Gjykata Themelore e Prishtinës dhe 4 herë të tjera nga Gjykata e Apelit. Përderisa në tre herët e para Gjykata Themelore e lroi nga akuza dhe Apeli e kthente çështjen në rigjykim, herën e fundit, në vitin 2022, Gjykata Themelore e dënoi me 3 vjet e gjysmë burg ndërsa Apeli e lroi përfundimisht nga akuza.

Kësisoj, nga koha e ngritjes së aktakuzës, më 25 shkurt 2016, e deri në vendimin përfundimtar të Apelit më 29 gusht 2022, kanë kaluar plot 2,376 ditë apo 6 vjet, 6 muaj e 3 ditë.⁸

⁸ Shih rastin 6 te pjesa e analizës së rasteve individuale për detaje.

Cilësia aktgjykimeve

Shkrimi dhe arsyetimi i aktgjykimeve në përputhje me kërkesat e vendosura me Kodin e Procedurës Penale është një nga detyrimet bazike të gjyqtarëve të lëmisë penale. Kompleksiteti i rasteve të terrorizmit imponon nevojën shtesë që këto aktgjykime të janë të mbështetura në provat e administruara gjatë shqyrtimit gjyqësor, të janë të arsyetuara dhe të ndërlidhura mirë, lloji dhe lartësia e dënimive të janë të peshuar në mënyrë adekuate, në mënyrë që aktgjykimi të kalojë edhe nën llupën e gjyqtarëve të Apelit.

Rastet e analizuara për qëllim të hartimit të këtij raporti evidentojnë mangësi të thella në cilësinë e hartimit të aktgjykimeve që variojnë nga mungesa e arsyetimit cilësor, mungesa e transparencës, lëshimet procedurale e deri te dënimet e shqiptuara në mënyrë joproportionale me peshën e veprës.

Rasti 5 – “Syri i Popullit”, si njëri nga rastet më ilustruese evidentohet se Gjkata e Apelit gjeti plot 11 lëshime në aktgjykimin e Gjykatës Themelore që kanë të bëjnë me mbajtjen e seancës gjyqësore pa praninë e të akuzuarit, përjashtimi i publikut pa aktvendim të arsyetuar, mungesën e propozimit të të dëmtuarve për ndjekje, gjykimin e rastit duke tejkaluar akuzën, mospërpilimin e aktgjykimit konform ligjit, shkeljen e mbrojtjes, shkeljen e ligjit penal, mosarritjen e vërtetimit të veprës penale, vërtetimin e gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, si dhe mbajtjen e gjykitit ndaj personit i cili nuk është në gjendje shëndetësore mendore për përballimin e gjykitit.

Në këtë rast njëra nga shkeljet e konstatuara nga Gjkata e Apelit ka të bëjë edhe me kufizimin e publicitetit të shqyrtimit gjyqësor duke mos dhënë arsyet e mjaftueshme për një kufizim të tillë, çka përbën një shkelje të rëndë, pasur parasysh edhe rëndësinë dhe interesin e publikut në këtë shqyrtim gjyqësor.

Për më tepër, në këtë rast, kryetarja e trupit gjykues kishte kërkuar 60 ditë shtesë për të përpiluar aktgjykimin e rastit.

Rasti 6 – Leunis Frangu, po ashtu është një rast alarmues për cilësinë e drejtësisë pasi që plot katër herë është prishur vendimi i Gjykatës Themelore nga Gjkata e Apelit, derisa krejt në fund, Apeli ka ndryshuar vendimin dënuar të Themelores duke e liruar të akuzuarin, me arsyetimin se prova mbi të cilën ishte nxjerrë aktgjykimi dënuar ishte e papranueshme.

Rasti 3 - “Sulmi në Kuvendin e Kosovës”, Gjkata e Apelit gjeti një varg të gjatë të shkeljeve në aktgjykimin e Gjykatës Themelore të Prishtinës, duke e bërë të pashmangshëm kështu edhe kthimin e çështjes në rigjykim.

Rasti 2 – Aktakuza për sulme në objektet fetare ortodokse dhe KFOR-in. Ky rast po ashtu evidenton nevojën për përmirësim të cilësisë së aktgjykimeve teksta Gjkata e Apelit gjë një varg shkeljesh në aktgjykimin e Gjykatës Themelore duke filluar nga dënnimi joadekuat e deri te mungesa e evidentimit në aktgjykim të elementeve të veprës penale për 4 nga të akuzuarit, për çka edhe çështja kthehet në rigjykim ku shpallen të pafajshëm.

⁸ Shih rastin 6 te pjesa e analizës së rasteve individuale për detaje.

Politika ndëshkimore në aktgjykimet e shpallura gjatë vitit 2022

Kodi Penal i Republikës së Kosovës ka paraparë rregullat e përgjithshme për matjen e dënimit, lehtësimin apo ashpërsimin e tij, me qëllim që gjyqtarët të kenë orientimin e duhur për të vendosur drejt dhe në mënyrë proporcionale përllojin dhe lartësinë e dënimive.⁹

Për më tepër, Gjykata Supreme e Kosovës në vitin 2018 ka nxjerrë Udhëzuesin e Përgjithshëm të Politikës Ndëshkimore¹⁰, krejt kjo me qëllim që gjyqtarët të jenë sa më të saktë dhe ta kenë më të lehtë të përcaktojnë dhe individualizojnë llojin dhe lartësinë e duhur të dënimit me qëllim që edhe përbushja e qëllimit të dënimit të jetë më e lehtë.

Rastet e analizuara për qëllim të këtij raporti evidentojnë mangësi të politikës ndëshkimore, mbivlerësim të rr Ethanave lehtësuese dhe injorim të atyre rënduese dhe kjo konstatohet edhe nga Gjykata e Apelit në aktgjykimet e nxjerra në vitin 2022 lidhur me rastet e terrorizmit.

Në rastin 1 – Alehim Maliqi, është shqiptuar dënim me 3 vjet e 8 muaj burg për një vepër për të cilën dënimini i paraparë është 5-10 vjet burg, pra nën minimumin e paraparë me Kodin Penal.

Rasti 2 – Aktakuza për sulme në objektet fetare ortodokse dhe KFOR-in, evidentohet se të akuzuarit Gramos Shabani Gjykata e Apelit ia ashpërsoi dënimin të akuzuarit për rekrutim për terrorizëm nga 6 vjet në 8 pasi që gjeti se dënimini i shqiptuar nga Gjykata Themelore ishte i butë krahasuar me peshën e veprës penale.

Në rastin 7 – Sadri Nerovaj, Gjykata Themelore e Prishtinës i shqiptoi 3 vjet e 8 muaj burg të akuzuarit për një vepër që parashihet dënim prej 5-10 vjet burg. I akuzuari në këtë rast e ka pranuar fajësinë.

Në rastin 8 – Kujtim Daçaj, Gjykata Themelore e Prishtinës i shqiptoi 3 vjet e 8 muaj burg të akuzuarit për një vepër që parashihet dënim prej 5-10 vjet burg. I akuzuari në këtë rast e ka pranuar fajësinë.

Në rastin 9 – Kreshnik Podvorica, Gjykata Themelore e Prishtinës i shqiptoi 2 vjet e 6 muaj burg të akuzuarit për një vepër që parashihet dënim prej 1-5 vjet burg. I akuzuari në këtë rast nuk e ka pranuar fajësinë.

Në rastin 10 – Nagip Lutfiu, Gjykata Themelore e Prishtinës i shqiptoi 4 vjet e 8 muaj burg të akuzuarit për një vepër që parashihet dënim prej 5-10 vjet burg. I akuzuari në këtë rast nuk e ka pranuar fajësinë.

Në rastin 10 – Fidan Demolli, Gjykata Themelore e Prishtinës i shqiptoi 2 vjet e 6 muaj burg të akuzuarit për një vepër që parashihet dënim prej 5-10 vjet burg. I akuzuari në këtë rast nuk e ka pranuar fajësinë. Mirëpo, Gjykata e Apelit duke vepruar sipas ankesës së Prokurorisë ia ka ashpërsuar dënimin në 3 vjet burg.

Pra, në të gjitha rastet ku ka pasur aktgjykim dënuar, përjashto rastin 2, dënimini i shqiptuar ka qenë nën pikënsjen e dënimit ndërsa në 3 raste ka qenë nën minimumin e dënimit të paraparë ndërsa Apeli ka ndërhyrë në dy raste për të ashpërsuar lartësinë e dënit.

⁹ Kodi Penal i Republikës së Kosovës i qasshëm në linkun - <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=18413>

¹⁰ Udhëzuesi i Përgjithshëm i Politikës Ndëshkimore i qasshëm në linkun - https://supreme.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/legalOpinions/Udhezues%20per%20Politiken%20ndeshkimore_Shkurt%202018.pdf

Analiza e rasteve individuale

Në këtë pjesë do të paraqitet securia e secilit nga rastet e analizuara, të akuzuarit, veprat për të cilat akuzohen dhe rrjedha e secilit nga rastet në vijim që nga faza e hetimit e deri në shqiptimin e aktgjykimit.

Rasti 1. Alejhim Maliqi

Përshkrim i shkurtë i rastit

Maliqi akuzohet se më 12 shtator 2014 me dashje si dhe me përgatitje paraprake me qëllim që t'i bashkëngjitet organizatës terroriste ISIS në Siri, së bashku me bashkëshorten e tij, ka lëshuar territorin e Kosovës përmes Aeroportit Ndërkombëtar të Prishtinës "Adem Jashari" dhe ka arritur në Stamboll, Turqi, e më pas me aeroplan në qytetin Gaziantep.

Tutje, në aktakuzë thuhet se pas arritjes në Gaziantep nga ana e pjesëtarëve të ISIS-it janë transportuar me automjet furgon në drejtim të kufirit të Sirisë, duke kaluar në brendi të Sirisë, fillimisht në fshatin Bablimon në rrëthninë e Alepos e pastaj në qytetin Gjerablus, ku edhe është transportuar në Irak dhe ka kryer ushtrimet taktkike dhe luftarake.

Sipas aktakuzës, Maliqi është pajisur me armë të zjarrit të llojit "AK 47" duke dhënë betimin, dhe me t'u kthyer në Siri ka marrë pjesë aktive në luftërat e Sirisë, e më pastaj është dorëzuar te Forcat Demokratike Siriane, ku ka qëndruar deri më 17 korrik 2021, e më pas është riatdhesuar në Kosovë.

Me këtë, Maliqi akuzohet se ka kryer veprën penale - organizim dhe pjesëmarrje në grup terrorist, nga neni 143, par. 2 të KPRK-së.

Në dispozitivin e dytë të aktakuzës thuhet se Maliqi gjatë muajit tetor 2014 deri më 18 shkurt 2015, në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe tërthorazi nga zonat e konfliktit në Siri si pjesëtar i organizatës terroriste ISIS ka ofruar fonde për qytetarët nga Kosova të cilët janë interesuar për të udhëtuar për në Siri dhe t'i bashkëngjiten kësaj organizate.

Me këtë, Maliqi akuzohet se ka kryer veprën penale - lehtësimi në kryerjen e terrorizmit, nga neni 138, par. 1 të KRPK-së.

Në dispozitivin e tretë të aktakuzës thuhet se Maliqi gjatë vitit 2014-2015 fillimisht në fshatin Bustavë, komuna e Kamenicës, përmes ligjëratave në xhaminë e fshatit si imam e më pastaj përmes aplikacioneve si Viber dhe Skype si dhe rrjetave sociale Facebook dhe Twitter, publikisht u ka bërë thirrje personave të tjerë që t'i bashkëngjiten organizatës terroriste ISIS.

Kronologjia e rastit

9 dhjetor 2021

Ngritja e aktakuzës

14 mars 2022

Shpallja e aktgjykimit, dënöheth me 3 vjet e 8 muaj burg.

Maliqi është dënuar për veprën penale të organizimit dhe pjesëmarrjes në grup terrorist, ndërsa në mungesë të provave është liruar për lehtësim në kryerjen e terrorizmit dhe rekrutim për terrorizëm.

Dënim i paraparë për këtë vepër penale është dënim me burgim 5 – 10 vjet.

Rasti 2. Aktakuza për sulme në objektet fetare ortodokse dhe të KFOR-it

Përshkrim i shkurtë i rastit

Sipas aktakuzës së ngritur nga Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës më 4 tetor 2018, të akuzuarit Bujar Brahimi e Resim Kastrati akuzoheshin se gjatë periudhës kohore nga muaji dhjetor 2017 e deri më 29 qershor 2018, kishin përgatitur sulme terroriste në Kosovë.

Sipas Prokurorisë, i akuzuari Bujar Brahimi ka tentuar ta krijojë grupin me emër “Ndihmëtarët e Shtetit Islam në tokën e shqiponjave”, për të vepruar në Kosovë, Maqedoni e Veriut dhe Shqipëri.

Sipas aktakuzës, veçmas janë përgatitur sulme terroriste në diskotekat “Insomnia” dhe “Kamboxha” në Graçanicë, si dhe ndaj kishës ortodokse afër kafenesë “Moskva”, në pjesën veriore të Mitrovicës, si dhe vende të tjera të frekuentuara nga qytetarë.

Në aktakuzë thuhet se R.K. ishte angazhuar në drejtim të furnizimit me armë zjarri dhe materiale plasëse, si dhe gjetjen e personave për vendosjen e jelekëve me eksploziv.

Me këto veprime, Prokuroria i ngarkonte dy të akuzuarit se kanë kryer veprën penale - përgatitja e veprave terroriste ose veprave penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, nga neni 144 par. 3, lidhur me veprën penale - kryerja e veprës terroriste, nga neni 136, par. 1 lidhur me nenin 31 të KPRK-së.

Aktakuza e ngarkon edhe Gramos Shabani me veprën penale - përgatitja e veprave terroriste ose veprave kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, nga neni 144, par. 3, lidhur me veprën penale - kryerja e veprës terroriste, nga neni 136, par. 1 KPRK-së.

Kjo sepse, sipas aktakuzës, gjatë muajit maj e deri më 2 qershor 2018, i akuzuari Gramos Shabani me dashje direkte ka planifikuar përgatitjen e akteve terroriste në Belgjikë dhe në Francë, meqë është edhe shtetas belg.

Sipas Prokurorisë, ai ka planifikuar sulm vetëvrasës me eksploziv në vende të frekuentuara nga qytetarë.

Kjo sepse, sipas aktakuzës, gjatë muajit maj e deri më 2 qershor 2018, i akuzuari Gramos Shabani me dashje direkte ka planifikuar përgatitjen e akteve terroriste në Belgjikë dhe në Francë, meqë është edhe shtetas belg.

Sipas Prokurorisë, ai ka planifikuar sulm vetëvrasës me eksploziv në vende të frekuentuara nga qytetarë.

Po ashtu, vazhdon aktakuza, Gramos Shabani më 2 qershor 2018 me dashje direkte i ka bërë thirrje bashkëshortes së tij Edona Haliti në drejtim të përgatitjes së akteve terroriste në Kosovë, duke e udhëzuar që të bëjë sulm vetëvrasës me materie eksplozive me automjet ndaj pjesëtarëve të KFOR-it në Kosovë dhe në vendet e tjera të frekuentuara nga qytetarët, e duke e planifikuar edhe furnizimin me armë të zjarrit dhe materiale eksplozive, me qëllim të kryerjes së aktit terrorist.

Për këto veprime, Prokuroria e ngarkon me veprën penale - rekrutimi për terrorizëm, nga neni 139 IKPRK-së.

E akuzuara Edona Haliti, sipas Prokurorisë, gjatë muajit maj e deri më 2 qershor 2018, duke vepruar sipas udhëzimeve të të akuzuarit Gramos Shabani është përfshirë në veprime inkriminuese të përgatitjes së akteve terroriste në Kosovë, duke planifikuar të bëjë sulm vetëvrasës me materie eksplozive në automjet ndaj pjesëtarëve të KFOR-it në Kosovë, si dhe në vende të tjera të frekuentuara nga qytetarët, duke u furnizuar me armë zjarri dhe materie plasëse me qëllim të kryerjes së aktit terrorist.

Për shkak të këtyre veprimeve, me veprën penale - përgatitja e veprave terroriste ose veprave penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, nga neni 144, par. 3 lidhur me veprën penale - kryerja e veprës terroriste, nga neni 136, par. 1 IKPRK-së.

Dy të akuzuarit e tjerë, Albert Ademaj dhe Leotrim Musliu Prokuroria i akuzon se nga muaji dhjetor 2017 e deri më 29 qershor 2018, në Prishtinë dhe vende të tjera në Kosovë, edhe pse kanë qenë në njohuri dhe të informuar se B.B. dhe R.K. janë duke përgatitur akte terroriste në Kosovë, nuk i kanë lajmëruar në Polici për veprimet inkriminuese të veprave penale nga kapitulli XIV – veprat penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, nga neni 144, par. 1, lidhur me veprën penale nga neni 136, par. 1 IKPRK-së.

Kronologjia e rastit

4 tetor 2018

Ngritja e aktakuzës

4 shtator 2019

Shpallja e aktgjykimit, dënoshet me 3 vjet e 8 muaj burg.

Sipas aktgjykimit, i akuzuari Bujar Behrami është dënuar me 10 vjet burgim efektiv për dy vepra penale - përgatitja e veprave terroriste ose veprave penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, si dhe - kryerja e veprës terroriste. Për të njëjtat vepra penale, me katër vjet burg është dënuar edhe i akuzuari Resim Kastrati.

Gramos Shabani. i akuzuari për përgatitje të veprave terroriste dhe për rekrutim në terrorizëm, kurse Edona Haliti është dënuar me një vit burgim për – përgatitje të veprave terroriste ose veprave penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, dhe veprën penale - kryerja e veprës terroriste.

Albert Ademaj është dënuar me një vit e gjashtë muaj burgim për moslajmërim të veprave penale.

Për moslajmërim të veprave penale dhe armëmbajtje pa leje, Leotrim Musliu. është dënuar me dënim unik prej dy vjet e tre muaj burgim.

Mars 2020 – Gjkata e Apelit e kthen rastin në pjesërisht rigjykim

Gjkata e Apelit ia ka ashpërsuar dënimin të akuzuarit për rekrutim në terrorizëm Gramos Shabani Nga gjashë vjet burg sa ishte dënuar nga shkalla e parë, Apeli ia ashpërsoi dënimin në tetë vjet burg.

Po ashtu, Apeli ka vendosur që Gramos Shabani bashkë me bashkëshorten e tij E.H. të rigjykohen për veprën penale - përgatitja e veprave terroriste ose veprave penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës, për të cilën vepër të dy ishin dënuar nga shkalla e parë.

Në vendimin e Apelit thuhej se dënim i shqiptuar të akuzuarit Gramos Shabani nuk është në përputhje me qëllimin e dënimit dhe se rrethanat lehtësuese dhe rënduese nuk janë vlerësuar si duhet.

Ndërkaq sa i përket të akuzuarës Edona Haliti, Apeli ka vlerësuar se gjykata e shkallës së parë në rigjykim duhet që të vlerësojë përsëri provat dhe të japë shpjegim se cilat janë veprimet inkriminuese të të akuzuarës, të përcaktojë kohën e kryerjes së veprës penale, se cili ka qenë qëllimi i të akuzuarës në kryerjen e veprës penale, sulmi ndaj KFOR-it apo vendeve të frekuenteura nga qytetarë, për formën e kryerjes së veprës, me automjet apo me eksploziv në trup, dhe për çfarë armë zjarri dhe materie plasëse bëhet fjalë.

17 qershor 2022 – Në rigjykim gjykata shpall aktgjykim shfajësues për të akuzuarit për terrorizëm

Me aktgjykin e Gjykatës Themelore të Prishtinës, të akuzuarit Gramos Shabani, Edona Haliti, Albert Ademaj dhe Leotrim Musliu u liruan nga akuzat për përgatitje të sulmeve terroriste në diskoteka, kisha dhe kundër KFOR-it.

Rasti 3. Sulmi në Kuvendin e Kosovës

Përshkrim i shkurtë i rastit

Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës (PSRK) në dhjetor të vitit 2016 kishte ngritur aktakuzë kundër Frashër Krasniqit, A.A., Egzon Halitit dhe Adeja Batushës, të cilët i akuzon për kryerjen e veprës penale të terrorizmit.

Në aktakuzën e Prokurorisë Speciale thuhet se të pandehurit kanë vepruar si grup i organizuar “me qëllim që të shkaktojnë frikësimin serioz të popullsisë dhe shkaktimin e ndjenjës se pasigurisë për qytetarët dhe institucionet e Republikës së Kosovës”.

Sipas aktakuzës, të akuzuarit duke pasur për qëllim që Kuvendi i Kosovës të detyrohet të mos ratifikojë marrëveshjen për demarkacionin me Malin e Zi dhe me këtë rast të shkaktojë frikësim serioz të popullsisë dhe shkaktimin e ndjenjës së pasigurisë te qytetarët e Kosovës, më 4 gusht 2016, rreth orës 23:05, nga parkingu përballë Kuvendit të Kosovës me raketahdhës dore kanë kryer sulmin ndaj Kuvendit të Kosovës.

Kronologjia e rastit

5 gusht 2016

Sulmohet Kuvendi I Kosovës¹¹

28 dhjetor 2016

Aktakuzë për sulmin kundër Kuvendit të Kosovës¹²

25 janar 2017

Seanca fillestare¹³

17 nëntor 2017

Shpallet aktgjykimi ndaj të akuzuarve

Trupi gjykues i Gjykatës Themelore në Prishtinë e shpalli aktgjykimin ndaj katër të dyshuarve për sulmin me mortajë dore ndaj ndërtësës së Kuvendit të Kosovës. Ata janë shpallur fajtorë në akuzën për të cilën janë ngarkuar dhe janë dënuar me një total prej 21 vjet e 6 muaj burg. A.A. është dënuar me 6 vjet burg, Frashër Krasniqi me 8 vjet, Egzon Haliti me 5 vjet e gjysmë ndërsa Adea Batusha me 2 vjet burg.¹⁴

4 mars 2020

Rigjykim seanca fillestare

Shkurt 2018

Gjykata e Apelit e kthen rastin në rigjykim

Gjykata e Apelit duke vepruar sipas ankesave të parashtruara kishte gjetur se aktgjykimi i shkallës së parë është i përfshirë në shkelje të shumta.

“Gjykata nuk jep arsyë të qarta dhe të plota dhe lidhur me faktet vendimtare ekzistojnë kundërthënie ndërmjet asaj që paraqitet në arsyetimin e aktgjykimit lidhur me përbajtjen e shkresave dhe procesverbaleve dhe deklarimeve të dhëna në procedurë” - thuhej ndër të tjera në vendimin e Apelit.

¹¹ Artikull i KALLXO.com lidhur me sulmin në Kuvendin e Kosovës, i qasshëm në linkun <https://kallxo.com/shkurt/sulmohet-me-mjet-shperthyes-kuvendi-i-kosoves/>

¹² Artikull i KALLXO.com lidhur me sulmin në Kuvendin e Kosovës, i qasshëm në linkun <https://kallxo.com/shkurt/detajet-e-aktakuzes-13-faqeshe-per-sulmin-ne-kuvend/>

¹³ Artikull i KALLXO lidhur me sulmin në Kuvendin e Kosovës, i qasshëm në linkun -<https://kallxo.com/shkurt/tensionet-fyerjet-dhe-perballjet-ne-gjykimin-per-sulmin-ne-kuvend/>

¹⁴ Artikull i KALLXO lidhur me sulmin në Kuvendin e Kosovës, i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/shkurt/21-vjet-e-gjysme-burg-per-aktivistet-e-vv-se/>

Mars 2020 Caktohet data e fillimit të rigjykimit

Vetëm pas dy viteve Gjykata Themelore e Prishtinës arri që të caktojë seancën e rigjykimit.

16 qershor 2022

Prokurorja Fikrije Fejzullahu hoqi dorë nga administrimi i video-incizimeve të cilat kanë qenë të propozuara më parë që nga fillimi i rastit.

22 korrik 2022

Gjykata Themelore e Prishtinës e ka shpallur si provë e papranueshme procesverbalin e identifikimit të personave në gjykimin ndaj Frashër Krasniqit, Adeagushit, Egzon Halitit dhe Atdhe Arifit, të akuzuar për terrorizëm. Ky procesverbal i identifikimit është përjashtuar si provë me arsyetimin se personi i njëjtë është ftuar në cilësinë e dëshmitarit për të njëjtën lëndë për të cilën ka qenë i pandehur me aktvendimin mbi zgjerimin e hetimeve të datës 7 gusht 2016, do të thotë 15 ditë më herët është bërë i pandehur, pas 15 ditësh është dëgjuar si dëshmitar.

Rasti 4. Vrasja e Policëve në afërsi të Podujevës në vitin 2004

Përshkrim i shkurtë i rastit

Sipas aktakuzës, katër të akuzuarit më 23 mars 2004, në Podujevë, në bashkëkryerje me Agron Sylejmanin, Florim Ejupin dhe Shkumbin Mehmetin, kishin sulmuar një patrullë të UNMIK-ut, të cilët ishin duke patrulluar afër fshatit Shakovicë.

Në aktakuzë pretendohet se të akuzuarit kishin qëlluar me armë së paku 108 herë në drejtim të automjetit dhe katër pasagjerëve në të, duke privuar nga jeta zyrtarin policor të UNMIK-ut, Possible Essuman dhe zyrtarin policor të Kosovës, Arsim Rrustollin, të cilët kishin qenë duke i kryer detyrat e tyre të mbrojtjes së rendit ligjor.

Lëndime nga plumbat e shkrepur kishin pësuar zyrtari i Policisë së Kosovës, Basri Mulliqi dhe përkthyesi i UNMIK-ut, Ramë Zeneli.

Sipas aktakuzës, të akuzuarit qëllimi i kishin rrezikuar jetën e më shumë personave, të cilët ishin në automjete që vinin prapa veturës së UNMIK-ut, duke vepruar për motive nacionaliste dhe qëllimi i kishin kryer këto dy vrasje.

Kronologjia e rastit

9 shtator 2007

Ish-Gjykata e Qarkut e Prishtinës, më 9 nëntor 2007, fajtor për sulmin, që fillimisht ishte konsideruar si terrorist, e kishte shpallur vetëm Shkumbin Mehmetin, të cilin e kishte dënuar me 30 vite burgim, ndërsa i kishte liruar nga akuzat Nazim Kadriun, Arben Ahmetin, Arsim Rashitin, Jeton Sylejmanin, Osman Kelmendin, Florim Ejupin, Xhavit Kosumin, Faik Shaqirin, Nezir Kelmendin, Irfan Ademin, Xhafer Zymerajn dhe Bajram Kiqmarin.

21 korrik 2017

Ky rast ndonëse ka ndodhur më 2004 ende nuk ka marrë epilog aktakuza e ngritur në vitin 2017 nga Prokuroria e EULEX-it ndërsa rasti është karakterizuar me zvarritje të shumta.¹⁵

Shtator 2017

Gjykata Supreme nxori aktvendim për lirimin nga akuza të Bajram Kiqmarit dhe Faik Shaqirit, pasi dy të akuzuarit ishin gjykuar më parë rreth kësaj ngjarjeje dhe se ekziston një aktgjykim për pushimin e hetimeve kundër tyre.

Rasti 5. “Syri i Popullit”

Përshkrim i shkurtë i rastit

Të pandehurit Murat Jashari, Avni Llumnica, Ragip Sallova, Sadri Ramabaja, Rexhep Topalla, Bajrush Konjusha, Sabit Berisha, Halim Halimi, Bexhet Luzha dhe Liriye Luzha, pretendohet në aktakuzë se më 15 maj 2017 ishin pjesë e organizatës kriminale “Syri i Popullit”, me të ashtuquajturin ‘Avni Rustemi’ diku në një shtet të Evropës kishin filluar aksionet e kundërligjshme me qëllim që të destabilizonin ose shkatërronin strukturat themelore politike, ekonomike dhe kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Sipas aktakuzës, të njëjtit thuhet se kishin planifikuar sulme dhe vrasje ndaj personalitetave të larta shtetërore, të konsideruar si ish-funksionarë të viteve 1980-1991 si tradhtarë të vendit. Këto sulme, sipas aktakuzës, ata kishin planifikuar t'i kryenin ndaj presidentit të Kosovës, Hashim Thaçi, kryetarit të Kuvendit, Kadri Veseli, ish-kryeministrit, Isa Mustafa, ish-ministrit, Hajredin Kuçi, Xhavit Halilit, Fatmir Limajt, duke vazhduar me komandantë të luftës së UÇK-së, drejtorin e ATK-së, klerikët fetarë etj.

¹⁵Shkrimi i publikuar nga KALLXO.com, i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/ligji/shtyhet-seanca-ndaj-bedri-krasnijit-dhe-alban-dizdarit/>

Kronologjia e rastit

13 mars 2017

Plagoset Azem Vllasi

27 shkurt 2018

Ngritja e aktakuzës

11 prill 2018

Gjykimi mbyllt për publikun¹⁶

16 janar 2020

Prokuroria tërhiqet nga ndjekja për dy të akuzuar¹⁷

21 janar 2020

Gjkata Themelore shpall aktgjykimin¹⁸

Avni Llumnica është dënuar me 12 vjet burg nga Gjkata pasi u gjet fajtor në akuzat e Prokurorisë në rastin “Syri i Popullit”. Avni Llumnica është shpallur fajtor për shkak të dhënies së ndihmës në tentim vrasjen e Azem Vllasit, për shkak të hakmarries dhe për veprën penale - sulm seksual sa ishte në qendrën e paraburgimit.

I akuzuari tjetër, Ragip Sallova, është dënuar me 4 vjet burgim, Sadri Ramabaja me 5 vjet burgim, Behxhet Luzha u dënuar me 2 vjet, Halim Halimi u dënuar me 3 vjet burgim. Ndërsa Bajrush Konjusha është dënuar me 3 vjet burg dhe gjobë 300 euro për armëmbajtje pa leje të një pushke ajrore dhe një revole me gaz, e modifikuar. I akuzuari tjetër, Rexhep Topllani, u dënuar me 2 vjet burg, i njëjti lirohet nga paraburgimi.

Të akuzuarit Murat Jashari i shqiptohet masa e trajtimit për ndalim psikiatrik në kohëzgjatje prej 10 vitesh, dhe i konfiskohet pistoleta e llojit “Crvena Zastava” me shurdhues. Ndërsa për të akuzuarit Sabit Berisha dhe Lirije Luzha Gjkata mori aktgjykim refuzues, pasi prokurori Sylë Hoxha kishte hequr dorë nga ndjekja penale ndaj tyre në seancën e datës 16 janar.

20 shkurt 2020

Gjyqtarja Naime Jashanica kërkoi 60 ditë kohë për përpilimin e aktgjykimit¹⁹

¹⁶ Shkrimi i publikuar nga KALLXO.com, i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/ligi/shtyhet-seanca-ndaj-bedri-krasniqit-dhe-alban-dizdarit/>

¹⁷ Artikull i KALLXO.com lidhur me sulmin në Kuvendin e Kosovës, i qasshëm në linkun <https://kallxo.com/shkurt/detajet-e-aktakuzes-13-faqeshe-per-sulmin-ne-kuvend/>

¹⁸ Artikull i KALLXO.com lidhur me sulmin në Kuvendin e Kosovës, i qasshëm në linkun -<https://kallxo.com/shkurt/tensionet-fyerjet-dhe-perballjet-ne-gjykimin-per-sulmin-ne-kuvend/>

¹⁹ Artikull i KALLXO.com i qasshëm në linkun - [Gjykatesja kërkon edhe 60 ditë për arsyetimin e dënimit të “Syrit të Popullit” \(kallxo.com\)](https://kallxo.com/gjykatesja-kerkon-edhe-60-dite-per-arsyetimin-e-danimit-te-Syrit-te-Popullit/)

21 korrik 2021

Gjykata e Apelit e kthen rastin në rigjykim²⁰

Aktgjykimi 17-faqësh i Apelit ka gjetur plot 11 shkelje të Gjykatës së shkallës së parë që kanë të bëjnë me mbajtjen e seancës gjyqësore pa praninë e të akuzuarit, përjashtimin e publikut pa aktvendim të arsyetuar, mungesën e propozimit të të dëmtuarve për ndjekje, gjykimin e rastit duke tejkaluar akuzën, mospërpilimin e aktgjykimit konform ligjit, shkeljen e mbrojtjes, shkeljen e ligjit penal, mosarritjen e vërtetimit të veprës penale, vërtetimin e gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, si dhe mbajtjen e gjykimit ndaj personit i cili nuk është në gjendje shëndetësore mendore për përballimin e gjykimit.

11 nëntor 2021

Prokuroria ndryshon aktakuzën²¹

Sipas aktakuzës së re, të parashtruar nga Prokuroria sipas udhëzimeve të Gjykatës së Apelit, të akuzuar janë vetëm Sadri Ramabaja, Avni Llumnica dhe Bajrush Konjusha, duke hequr dorë kështu nga pretendimi për ekzistimin e një grupi kriminal "Syri i Popullit". Llumnica akuzohej se në bashkëkryerje me Murat Jasharin kishin tentuar të privojnë ngajeta Azem Vllasin. Ramabaja akuzohej se kishte ndihmuar Llumnicën dhe Jasharin të kryejnë atentat ndaj të dëmtuarit Azem Vllasi, ndërkaq Bajrush Konjusha akuzohet për veprën penale të armëmbajtjes.

²⁰ Artikull i KALLXO.com i qasshëm në linkun [Pse u ktheve në rigjykim dosja për plagosjen e Azem Vllasit \(kallxo.com\)](#)

²¹ Artikull i KALLXO.com i qasshëm në linkun <https://kallxo.com/ligi/deshton-te-mbahet-shqyrtimi-fillestar-i-rigjykimit-ne-rastin-e-njohur-si-syri-i-popullit/>

Shtyrjet e seancave gjatë vitit 2022

15 mars – 2022

Dështon të mbahet seanca për shkak të grevës së administratës në Pallatin e Drejtësisë

10 dhe 11 maj 2022

Dështon të mbahet seancë për shkak të mungesës së të akuzuarit Sadri Llumnica

17 qershor 2022

Dështon të mbahet gjykimi për shkak të mungesës së anëtares së trupit gjykues

23 qershor 2022

Dështon të mbahet gjykimi për shkak të mungesës së anëtares së trupit gjykues

25 korrik 2022

Dështon të mbahet gjykimi për shkak të gjendjes shëndetësore të të akuzuarit

5 tetor 2022²²

Dështon të mbahet seanca për shkak të mungesës së anëtarit të trupit gjykues

11 nëntor 2022

Shpallet aktgjykimi në rigjykim²³

Gjkata gjeti fajtor Avni Llumnicën për veprën e lartcekur dhe i njëjti është dënuar me 4 vjet e 6 muaj dënim me burgim. Ndërsa, ngaakuza është liruar Sadri Ramabaja pasi që nuk është arritur të provohet se i njëjti ka kryer veprën penale me të cilën ngarkohej. Në gjykimin i cili u mbajt të premten, i pranishëm ishte vetëm Sadri Ramabaja.

Lidhur me këtë rast, ndër të tjera janë ngritur dyshime edhe për cilësinë e dy dëshimtarëve të Prokurorisë Speciale teksha është raportuar se ata janë punonjës të Agjencisë Kosovare të Inteligjencës (AKI).²⁴

²² Artikulli i KALLXO.com i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/ligji/tentim-vrasja-ndaj-avokatit-azem-vllasi-shtyhet-seanca/>

²³ Artikulli i KALLXO.com i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/lajm/gjkata-vendos-per-rastin-syri-i-popullit/>

²⁴ Artikulli i KALLXO.com i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/lajm/pse-u-perfshire-dy-punonjes-te-aki-se-si-deshmitare-anonime-ne-rastin-syri-i-popullit/>

Rasti 6. Leunis Frangu

Përshkrim i shkurtë i rastit

Prokuroria Speciale (PSRK) ka ngritur aktakuzë më 25 shkurt 2016 ndaj Leunis Frangut me pretendimin se i njëjtë kishte kryer veprën penale - organizimi dhe pjesëmarrja në grup terrorist, nga neni 143 paragrafi 21 KPK-së.

Sipas aktakuzës, i pandehuri Frangu pas marrëveshjes paraprake me B.S. më 3 nëntor 2014 përmes Aeroportit të Prishtinës kishin shkuar në Turqi, ku nga Stambolli thuhet se kishin shkuar së pari në qytetin turk Hatay, e nga atje në një qytet tjetër të Turqisë afër kufirit me Sirinë, me emrin Rehyanli.

Ata pretendohet se kishin kaluar kufirin nga qyteti i përmendur dhe kishin hyrë në Siri, ku i ishin bashkëngjitur organizatës terroriste ISIS, ndërsa pas qëndrimit një kohë të gjatë në Siri përmes kufirit në Han të Elezit ishin kthyer në Kosovë.

Kronologjia e rastit

25 shkurt 2016 – Ngrihet aktakuza

27 shkurt 2016 – Gjykata për herë të parë e liron nga aktakuza

8 janar 2019 – Gjykata Themelore për herë të dytë e liron nga akuza

25 nëntor 2019 – Gjykata e Apelit e kthen në rigjykim për herë të dytë

19 shkurt 2020 – Gjykata e Themelore e liron për herë të tretë

31 gusht 2020 – Gjykata e Apelit e kthen në rigjykim për herë të tretë

13 maj 2022 – Gjykata Themelore e dënon me 3 vjet burg²⁵

Në rigjykimin e katërt lidhur me këtë rast, Leunis Frangu është gjetur fajtor dhe është dënuar nga Gjykata Themelore e Prishtinës, për dallim nga tri herët e para kur ishte liruar.

29 gusht 2022 – Gjykata e Apelit e liron nga akuza përfundimisht

Gjykata e Apelit duke vendosur sipas ankesës së mbrojtjes, ka vendosur ta lirojë përfundimisht nga akuza Leunis Frangun.

²⁵ Artikulli i KALLXO.com i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/ligji/tentim-vrasja-ndaj-avokatit-azem-vllasi-shtyhet-seanca/>

“Ndërsa, në pjesën tjetër aktgjykimi i ankimuar nuk është përfshirë me shkeljet esenciale të dispozitave të procedurës penale të pretenduara si në ankesë, mirëpo Gjkata e shkallës së parë me aktgjykin e ankimuar nga provat e tjera të administurara në shqyrtim gjyqësor gabimisht ka ardhur në përfundim kur të akuzuarin e ka shpallur fajtor për veprën penale për të cilën është akuzuar sipas aktakuzës së Prokurorisë, e për të cilën në vijim Gjkata do të japë arsyet më të zgjeruara në këtë drejtim”, thuhet në vendimin lirues të Apelit.

Në vendimin e Apelit thuhet se Gjkata vendimin dënuar e ka bazuar në provë të papranueshme.

Nga koha e supozuar e kryerjes së veprës penale e deri në vendimin përfundimtar nga Gjkata e Apelit kanë kaluar **2,856 apo 7 vjet, 9 muaj, 26 ditë**

Nga data e ngritjes së aktakuzës deri në vendosjen e rastit nga Gjkata e Apelit me vendim të formës së prerë **2,376 ditë apo 6 vjet, 6 muaje 3 ditë**

Rasti 7. Sadri Nerjovaj

Përshkrim i aktakuzës

Në aktakuzën e siguruar nga KALLXO.com thuhet se Nerjovaj në vitin 2014 së bashku me bashkëshorten e tij kishin lëshuar territorin e Republikës së Kosovës me qëllim që t'i bashkëngjiten organizatës terroriste ISIS në Siri.

Sipas dosjes së Prokurorisë, Nerjovaj ishte pajisur me dokument të përkohshëm identifikimi dhe ka vjuar edhe ushtrimet fizike, taktike dhe luftarake.

Dosja tutje sqaron se i njëjti ka deklaruar se ushtrimet ushtarake, duke përfshirë edhe gjuajtjen me armë zjarri, i ka bërë si pasojë e kërcënimive nga pjesëtarët e ISIS-it se do t'ia marrin gruan si robëreshë dhe këtë do ta vrisin.

²⁵ Artikulli i KALLXO.com i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/ligji/tentim-vrasja-ndaj-avokatit-azem-vllasi-shtyhet-seanca/>

Përshkrim i aktakuzës

13 dhjetor 2021 – I akuzuari nuk e pranon fajësinë

16 shkurt 2022 – I akuzuari e pranon fzajësinë në shqyrtim gjyqësor

21 shkurt 2022 – Gjykata e dënon të akuzuarin me 3 vjet e 6 muaj burg²⁶

Korrik 2022 – Gjykata e Apelit vërteton aktgjykimin e shkallës së parë

Gjykata e Apelit nuk e ka aprovuar ankesën e mbrojtësit të të akuzuarit për të njohur kohën e kaluar në paraburgim në territorin e Sirisë.

“Sipas këtij dokumenti rrjedh se i njëjtë eshtë regjistruar dhe vizituar nga ICRC në qendrën e paraburgimit më datë 1 qershor 2021, dhe sipas personit përgjegjës ai eshtë arrestuar më datë 20 mars 2019, ndërsa në anën tjetër nuk dihet kush eshtë personi përgjegjës, gjithashtu këto të dhëna nuk mbështeten në ndonjë dokument zyrtar të lëshuar nga autoritetet përkatëse përmes të cilit eshtë mundësuar riatdhesimi i të akuzuarit, pasi që nga këto të dhëna nuk mund të provohet nëse i akuzuari nga forcat kurde eshtë arrestuar për të njëjtën vepër penale” – thuhet në vendimin e Apelit.

Rasti 8. Kujtim Daçaj

Përshkrimi i rastit

Ndryshe, sipas aktakuzës së ngritur më 7 dhjetor 2021, i akuzuari Kujtim Daçaj, me dashje, së bashku me bashkëshorten e tij Valdete Tafaj dhe vajzën e tij, më 5 tetor 2014, përmes pikës kufitare Hani i Elezit ka dalë nga Kosova dhe ka shkuar në Maqedoni të Veriut dhe nga Aeroporti i Shkupit ka udhëtuar për në Turqi e pastaj për në Siri, ku u eshtë bashkëngjitur luftërave të organizatës terroriste, militante ekstremiste ISIS, si dhe ka marrë pjesë në mënyrë aktive si trajner i snajperistëve të kësaj organizate terroriste.

Tutje thuhet se i njëjti në këtë organizatë terroriste ka marrë pjesë me qëllim që duke luftuar, padrejtësisht të detyrojnë Qeverinë siriane që të lërë pushtetin dhe seriozisht të destabilizojnë dhe të shkatërrojnë strukturën kushtetuese, ekonomike dhe sociale dhe pastaj të krijojnë Shtetin Islamik, Iraku dhe Levant, derisa ISIS-i ka pësuar disfatë të plotë.²⁷

Sipas aktakuzës, i njëjti eshtë burgosur nga forcat demokratike siriane, kurse më 17 korrik 2021 në mënyrë të organizuar eshtë transferuar në Kosovë.

²⁷ Artikulli i KALLXO.com, i qasshëm në linkun - <https://kallxo.com/ligji/i-akuzuari-per-terrorizem-thote-se-nuk-ka-qene-trajnues-i-snajperisteve-te-isis-it/>

Kronologjia e rastit

24 janar 2022 – Iakuari e pranon fajësinë

26 janar 2022 – Gjkata e shpall aktgjykimin dhe e dënon me 3 vjet e 8 muaj burg

Për veprën përtë cilën akuzohej Dajçaj parashihet dënim i 5-10 vjet burg.

13 prill 2022 – Gjkata e Apelit e vërteton aktgjykimin e shkallës së parë, por aprovon ankesën e mbrojtësit lidhur me llogaritjen e dënitit

Në këtë rast, Gjkata e Apelit e ka pranuar pretendimin ankimore të mbrojtësit duke njohur kohën e kaluar në paraburgim në Siri nga data 16 maj 2019 e deri në kohën e riatdhesimit, më 17 korrik 2021.

Dënim i paraparë përkëndëshëm i 5-10 vjet burg.

Rasti 9. Kreshnik Podvorica

Përshkrim i rastit

Tutje, në aktakuzë thuhet se Podvorica më 27 tetor 2020 ka postuar videoon me përmbajtje “Më mirë të vdesësh në këmbë sesa të jetosh në gjunjë”, ku paraqet një dorë të përgjakur me thikë. Në të njëjtën ditë thuhet se poston edhe video–incizimin me ilahi në gjuhën arabe, ku paraqet vëllanë e tij, Blerim Podvorica, duke kryer sulm vetëvrasës me automjetin e mbushur me eksploziv ndaj ushtarëve amerikanë në Siri.

Në aktakuzë thuhet se më 4 nëntor 2020 ka postuar po ashtu një video me përmbajtje inkriminuese lidhur me personin që ka kryer sulm terrorist në Vjenë të Austrisë, ku dëgjohet një person i armatosur me armë zjarri dhe me shpatë si dhe me flamurin e ISIS-it, duke folur në gjuhën shqipe, “Të shqetësohen përmizorinë që bëhet ndaj tyre”, “duhet durim se do të ju vijë fundi me emrin e Allahut, do të ju vijë fundi atyre mbretërve që po vrasin myslimanet, bëni durim se do të vijë fitorja”.

Kronologjia e rastit

24 shtator 2021 – Ngrihet aktakuza

1 tetor 2021 – Iakuari nuk deklarohet rreth fajësisë

24 dhjetor 2021 – Gjkata e shpall aktgjykimin dhe e dënon me 2 vjet e 6 muaj burg

15 prill 2022 – PSRK kërkon ashpërsimin e dënitit ndaj Kreshnik Podvoricës nga Gjkata e Apelit ndërsa dënim i paraparë përkëndëshëm i 1-5 vjet burg

Gjkata e Apelit e ka vërtetuar këtë aktgjykim.

Rasti 10. Nagip Lutfiu

Përshkrim i rastit

Sipas aktakuzës së ngritur më 2 dhjetor 2021, i akuzuari Nagip Lutfiu, me paramendim dhe me dashje, si dhe me përgatitje paraprake me qëllim që t'i bashkëngjitet organizatës terroriste “Gjabat Al-Nustra”, në Siri, ka lëshuar territorin e Republikës së Kosovës përmes Aeroportit ndërkombetar të Prishtinës “Adem Jashari”, ku ka arritur në Stamboll të Turqisë dhe më pastaj përmes lidhjeve të caktuara ka depërtuar në Siri.

Tutje, thuhet se pasi që ka përfunduar ushtrimet taktkike dhe luftarake, i pajisur me armë zjarri të llojit “AK-47”, ka marrë pjesë aktive në luftërat e Sirisë, e që më pastaj më 28 prill 2013, përmes Aeroportit të Stambollit është kthyer në Kosovë.

Në aktakuzë thuhet po ashtu se i akuzuari Lutfiu më 10 shtator 2014, me paramendim dhe me dashje dhe me përgatitje paraprake me qëllim që t'i bashkëngjitet organizatës terroriste ISIS në Siri, ka lëshuar territorin e Republikës së Kosovës duke depërtuar në Serbi dhe pastaj ka arritur në Aeroport e Shkupit në Republikën e Maqedonisë së Veriut, pastaj ka shkuar në Stamboll, ku është takuar me bashkëshorten e tij, dy vajzat, si dhe nusen e djalit, duke vazhduar rrugën me aeroplan në qytetin e Gazientep të Turqisë, ku është pritur nga pjesëtarët e ISIS-it.

Në aktin akuzues thuhet se duke kaluar kufirin rrugëve ilegale depërton në Siri, fillimisht në qytetin e Bablimon, më pastaj në qytetin e Gjerablus, ku është shoqëruar nga i biri i tij dhe një person tjetër nga Gostivari, e që nga i njëjti ishte pajisur me pushkë automatike “AK-47” dhe municion duke marrë pjesë aktive në luftërat e Sirisë dhe se më pas është dorëzuar te Forcat Demokratike Siriane, ku ka qëndruar deri më 17 korrik 2021 dhe është riatdhesuar në Kosovë.

Kronologjia e rastit

2 dhjetor 2021 - Ngritja e aktakuzës

13 dhjetor 2021 – Gjykata nuk e pranon pranimin e pjesshëm të fajësisë nga I akuzuari

6 shtator 2022 – Gjykata e dënon me 4 vjet e 6 muaj burg të akuzuarin për terrorizëm

Dënim i paraparë për këtë vepër është 5-10 vjet ndërsa të akuzuarit i është llogaritur në dënim edhe koha e kaluar në paraburgim nga 1 korriku 2018.

Rasti është aktualisht në Gjykatën e Apelit.

Rasti 11. Fidan Demolli

Përshkrim i rastit

Sipas aktakuzës së ngritur më 15 dhjetor 2021, i akuzuari Fidan Demolli në gusht të vitit 2014, me qëllim që t'i bashkëngjitet organizatës terroriste ISIS në Siri, së bashku me personin Ardian Hyseni, nga Prishtinë përmes pikës kufitare Hani i Elezit, kishin depërtuar në Maqedoninë e Veriut.

Sic thuhet në aktakuzë, më pas përmes Bullgarisë kishin arritur në Stamboll (Turqi) e pastaj në Gazientep dhe pas kontaktit me Burim Demollin kishin depërtuar në brendi të Sirisë dhe ishin regjistruar në ISIS, ishte pajisur me pushkë automatike "AK 47", dhe pas ushtrimeve luftarake kishte marrë pjesë në luftërat në Siri.

Sipas PSRK-së, më pas i njëjti eshtë dorëzuar te Forcat Demokratike Siriane, ku ka qëndruar deri më 17 korrik 2021, me ç'rast eshtë riatdhesuar në Kosovë.

Për këto veprime, Demolli ngarkohej me veprën penale - organizimi dhe pjesëmarrje në grup terrorist, nga neni 143, paragrafi 2 i Kodit Penal të Republikës së Kosovës.

Kronologjia e rastit

15 dhjetor 2021 – Ngrihet aktakuza

18 janar 2022 – Iakuzuari e pranon fajësinë

20 janar 2022 – Gjkata Themelore e dënon me 2 vjet e 6 muaj burg të akuzuarin për terrorizëm

Korrik 2022 – Gjkata e Apelit ia ashpërsion dënimin në 3 vjet burg të akuzuarit Gjkata e Apelit ka vlerësuar se Gjkata Themelore nuk i ka vlerësuar dhe peshuar drejt rr Ethanat rënduese në raport me ato lehtësuese.

Për këtë vepër eshtë paraparë dënim i nga 5-10 vjet burg

Rasti 12. Ikballe Huduti

Përshkrim i rastit

Sipas aktakuzës së përpiluar më 30 shtator 2020, Ikballe Berisha-Huduti akuzohej se më 4 janar 2020, përmes rrjetit social Facebook kishte postuar thirrje me përbajtje kërcënuese, duke bërë nxitje për hakmarrje pas vrasjes nga ushtria amerikane të Qassem Solejmani, gjeneral dhe udhëheqës i Gardës Revolucionare të Iranit dhe gjeneral Ebu Mehdi Muhendisit.

Historiku i rastit

30 shtator 2020 – Ngrihet aktakuza

30 tetor 2020 – E akuzuara nuk e pranon fajësinë, deklarohet e pafajshme

1 dhjetor 2021 – Gjykata Themelore e shpall aktgjykimin

Sipas aktgjykimit, Ikballe Berisha-Huduti, e akuzuar se ka kryer veprën penale - shtytje në kryerje të veprave terroriste", lirohet nga akuza, për shkak se nuk është provuar se e njëjta ka kryer veprën penale për të cilën akuzohej.

24 korrik 2022 – Gjykata e Apelit e konfirmon vendimin e Themelores

Gjykata e Apelit vlerësoi se aktgjykimi i shkallës së parë nuk përmban shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe se dispozitivi i të njëjtit është i qartë, i kuptueshëm dhe konkret. Po ashtu, sipas Apelit, nga dispozitivi i akuzës nuk rezulton të jenë përfshirë faktë dhe rrethana që do të përbën figurën e veprës penale, përvèç faktit se e akuzuara ka postuar një postim në rrjetin social Facebook, ku nuk ishte vërtetuar se qëllimi i të akuzuarës ishte thirrja për kryerjen e veprave terroriste.

Më tej, vendimi i Apelit vlerëson se pretendimet ankimore të prokurorit për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike nuk qëndrojnë ngase nga faktet dhe provat e çështjes konstatohet se gjendja faktike është vërtetuar drejt dhe në mënyrë të plotë nga ana e Gjykatës së shkallës së parë.

Rekomandimet

- Këshilli Gjyqësor i Kosovës në bashkëpunim me Akademinë e Drejtësisë të organizojnë trajnime shtesë për gjyqtarët që trajtojnë rastet e terrorizmit – në veçanti për natyrën e terrorizmit, rëndësinë e publicitetit të gjykimeve dhe politikën ndëshkimore dhe hartimin e aktgjykimeve;
- Akademia e Drejtësisë në bashkëpunim me Këshillin Prokurorial të organizojë trajnime shtesë për prokurorët që hetojnë rastet e terrorizmit me fokus të veçantë hetimin financiar, identifikimin e rekrutuesve dhe shpëlarjen e parasë;
- Me rastin e caktimit të llojit dhe lartësisë së dënimive gjyqtarët të zbatojnë Udhëzuesin e Përgjithshëm të Politikës Ndëshkimore;
- Rastet e terrorizmit të trajtohen me prioritet nga gjyqtarët;
- Rastet e terrorizmit të jenë pjesë e vlerësimit të performancës së gjyqtarëve dhe prokurorëve;
- Këshilli Gjyqësor dhe kryetarët e gjykatave si autoritet kompetent të ndërmarrin masat e nevojshme ndaj gjyqtarëve që kanë shkaktuar zvarritjen e këtyre rasteve;
- Me qëllim të përfundimit sa më të shpejtë dhe cilësor të këtyre rasteve, seancat gjyqësore të caktohen në mënyrë të vazhdueshme (bllok);
- Këshilli Gjyqësor të qartësojë rastet kur një subjekti të arrestuar në Siri dhe Irak i llogaritet koha e kaluar në paraburgim atje dhe të përcaktohet lista e dokumentacionit që kërcohët përtë njohur llogaritjen e dënitit.

Mohim i përgjegjësisë:

Projekti “Mediat Forcojnë Sundimin e Ligjit në Kosovë” është financuar nga Ministria e Punëve të Jashtme dhe për Bashkëpunim Ndërkombëtar e Italisë përmes Ambasadës së Italisë në Prishtinë.

Përbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e vetme e BIRN Kosova dhe nuk pasqyronë domosdoshmërish pikëpamjet e Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe për Bashkëpunim Ndërkombëtar të Italisë.

